

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119204152
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119204152.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v T., na ul. G. č. XXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom v Prešove, na ul. Slovenskej č. 46, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 53 255 739, o určenie neexistencie záložného práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08.11.2021 č.k. 7Csp 54/2019-307, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Prešov dňa 25.03.2019 č.k. 7Csp 54/2019 - 19. Žalovanému priznal vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 30.06.2009 uzatvorili dlžníci C. J. a S. J. s veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkom úver vo výške 90.000 eur pri úrokovej sadzbe 5,29 %, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 410,57 eur so splatnosťou prvej splátky dňa 20.07.2009. Na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa k Zmluve o splátkovom úvere bola dňa 30.06.2009 medzi záložcami C. J. a S. J. a záložným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. Zálohom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcov zapísané na LV č. XX. Rovnako bola dňa 30.06.2009 podpísaná medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako záložným veriteľom a záložcom I. J. Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a Mandátna zmluva na zabezpečenie pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere, pričom zálohom boli nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcu zapísané na liste vlastníctva číslo XXX.

3. Podľa ust. § 100 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Z uvedeného zákonného ustanovenia a contrario vyplýva, že okrem vlastníckeho práva sa premlčujú aj iné vecné práva. Keďže záložné právo je právom vecným, podlieha tiež premlčaniu. Námietku premlčania je potrebné posúdiť ako hmotnoprávny prostriedok procesnej obrany, ktorá sa posudzuje podľa obsahu tohto prostriedku. Je totiž na vôli strany, o aký skutkový základ chce oprieť námietku premlčania. Právo záložného veriteľa na uspokojenie zo zálohu vzniká márnym uplynutím splatnosti pohľadávky. Nie je podstatné, či záložný veriteľ mohol pohľadávku zosplatiť, ale či a kedy sa rozhodol toto právo využiť a či ho využil.

4. Súdna prax ustálila, že záložné právo podlieha premlčaniu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/71/2010, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 255/2011). K otázke premlčania záložného práva sa vyjadril aj Najvyšší súd Českej republiky napríklad v rozhodnutiach vydaných vo veciach 21Cdo/2185/2009 a 21Cdo/810/2003. Z obsahu odôvodnenia týchto rozhodnutí vyplýva, že záložné právo je právom, ktoré podlieha premlčaniu, lebo nejde o majetkové právo na rozdiel od vlastníckeho práva, ktoré by bolo z premlčania vylúčené, aj keď má tiež vecno-právnu povahu. Najvyšší súd Českej republiky vyslovil tiež možnosť dovolávať sa ochrany v prípade premlčania záložného práva proti záložnému veriteľovi nielen prostredníctvom námietky premlčania, ale aj prostredníctvom samotnej žaloby o určenie, že tu záložné právo nie je. Ak sa záložný dlžník dovolal premlčania záložného práva je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domáhať predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňaženého zálohu a že záložné právo nemôže naďalej ani v budúcnosti byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. V prípade dôvodne vznesenej námietky premlčania záložného práva zo strany záložného dlžníka žalobcu, sa žalobca môže úspešne domáhať určenia, že nehnuteľnosti, na ktoré sa záložné právo vzťahovalo, už nie sú záložným právom zaťažené. V prebiehajúcom spore bol preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu na podanej žalobe, nakoľko rozhodnutie o žalobe o určenie neexistencie záložného práva záväzne pre strany sporu vyrieši konkrétnu spornosť vo vzťahu k záložnému právu, pričom toto rozhodnutie bude podkladom pre výmaz záložného práva v evidencii nehnuteľnosti. Naliehavý právny záujem žalobcu na podanej žalobe bol preto daný.

5. Záložné právo podlieha premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Ak záložný veriteľ neuplatnil v premlčacej lehote právo na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zo zálohu, má to za následok, ak sa záložca dovolá premlčania tohto práva, že záložný veriteľ sa nemôže úspešne domôcť speňaženia zálohu. Tomuto korešponduje aj ustanovenie § 151 j) ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa môže záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. To však platí iba v prípade, ak nie je zároveň premlčané aj právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. V prípade, ak tieto premlčacie doby uplynuli, záložný veriteľ nezačal s predajom zálohu a záložcom bola námietka premlčania vznesená, stráca záložný veriteľ možnosť domáhať sa proti vôli záložcu uspokojenia zo zálohu, pretože jeho záložné právo je premlčané.

6. Pokiaľ ide o argumentáciu právneho zástupcu žalobcu, že začiatok plynutia premlčacej doby na výkon záložného práva je potrebné hodnotiť a posudzovať odo dňa 03.08.2012, kedy veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru, s týmto právnym názorom nie je možné súhlasiť. K úverovej zmluve bol dňa 17.07.2013 podpísaný Dodatok číslo 2 k Zmluve o úvere, kde sa dlžník s veriteľom dohodli na zmene pôvodnej úverovej zmluvy.

7. Podľa ust. § 516 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Ak z dohody nevyplýva nepochybné, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti. Zabezpečenie práv, ktorých sa dohoda týka, trvá aj naďalej. Ak však k dohode došlo bez súhlasu ručiteľa, môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohol namietat', keby dohoda nebola.

8. Dodatkom číslo 2 k úverovej zmluve zo dňa 17.07.2013 si strany zmenili pôvodne uzatvorený záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy zo dňa 30.06.2009. V tomto prípade sa jedná o kumulatívnu obnovu záväzku. Súkromné právo vychádza zo zásady, že rovnako ako vznik záväzku je dôsledkom zmluvnej autonómie, tak je tomu aj v prípade zmeny obsahu zmluvy. Strany záväzku majú právo obsah záväzku kedykoľvek zmeniť. Túto kumulatívnu obnovu záväzku možno vymedziť ako dohodu medzi doterajším dlžníkom a doterajším veriteľom, ktorým zostáva zachovaný doterajší záväzkový vzťah s tým, že dochádza iba k zmene niektorých vedľajších ustanovení. Obnovou záväzku sa nemení najmä právny dôvod vzniku záväzku, ten zostáva zachovaný aj po zmene jeho obsahu. Podstatou kumulatívnej novácie je zachovanie existujúceho záväzkového vzťahu a najmä právneho dôvodu jeho vzniku. Obsah doterajšieho záväzkového vzťahu sa touto obnovou čiastočne mení, prípadne dopĺňa, ak je to v súlade s vôľou strán záväzkového vzťahu. Inštitút zmeny záväzku spočíva teda v tom, že k pôvodnej právnej skutočnosti zakladajúcej záväzkový vzťah pristupuje ďalšia právna skutočnosť

spôsobujúca zmenu jeho obsahu, pričom obe tieto právne skutočnosti obstoja vedľa seba a určujú obsah zmeneného záväzku. Pre rozlíšenie, či ide o kumulatívnu alebo privatívnu nováciu je rozhodná vôľa jeho účastníkov. Pri zisťovaní jej obsahu sa uplatní aj výkladové pravidlo uvedené v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Obsah právneho úkonu však možno interpretovať podľa vôle toho, kto ho urobil, len za predpokladu, že tvrdená vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom vykonaným v písomnej forme. Urobený prejav vôle už nemožno dopĺňať, meniť, či dokonca nahrádzať výkladom. V prípade dohody o zmene obsahu záväzku nie je predpísaná osobitná forma. Pokiaľ však prvotná právna skutočnosť zakladajúca záväzkový právny vzťah bola vyjadrená písomnou formou, je treba túto formu rešpektovať aj pri zmene obsahu záväzku. Podľa § 516 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka, nemá dohoda o zmene záväzku vplyv na zabezpečenie záväzku. Je tomu tak preto, že v dôsledku dohody nedochádza k zániku pôvodného záväzku, ktorý trvá ďalej spolu s jeho zabezpečením. Zmluvné strany sa dohodli v Dodatku číslo 2 k Zmluve o splátkovom úvere zo dňa 17.07.2013 na nových zmluvných podmienkach úverovej zmluvy týkajúcich sa splácania úveru, čím došlo k obnoveniu možnosti dlžníkov na splácanie úveru za podmienok dohodnutých v dodatku. V zmysle dodatku zostalo zachované zabezpečenie pohľadávky banky z poskytnutého úveru. Banka zároveň upustila od započatého výkonu záložného práva a dlžníci sa zaviazali na späťvzatie žaloby v konaniach vedených pod spisovou značkou 10C/449/2012 a 29C/448/2012, čo bolo následne aj realizované. Opätovne sa obnovila platobná disciplína dlžníkov, a preto na pôvodné zosplatnenie úveru zo dňa 03.08.2012 sa nemôže v žiadnom prípade prihliadať. Následne sa dlžníci opätovne dostali do omeškania s úhradou splátok v zmysle uzatvoreného dodatku, a preto banka dňa 10.09.2018 pristúpila k zosplatneniu úveru ku dňu 07.09.2018, ktoré bolo riadne dlžníkom, ako aj záložcovi doručené, pričom bola plnená aj podmienka doručenia výzvy v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka dlžníkom, ako aj záložcovi. K dnešnému dňu nie je premlčaná ani pohľadávka a ani samotný výkon záložného práva. V prípade neochoty banky vyjsť v ústrety žalobcovi ako záložcovi a umožniť splácanie pohľadávky, je pravdepodobné, že nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom zabezpečenia, by už bola speňazaná v rámci výkonu záložného práva. Preto nemožno v nijakom prípade uzatvorenie dodatku a zosplatnenie úveru v roku 2018 z dôvodu porušenia povinnosti dlžníkmi pripísať na ťarchu žalovaného. Takéto konanie žalobcu nemôže v žiadnom prípade požívať právnu ochranu, keďže je v absolútnom rozpore s princípom spravodlivosti. Nakoľko k zosplatneniu úveru došlo ku dňu 07.09.2018 a veriteľ oznámil začatie výkonu záložného práva dňa 19.02.2019, k premlčaniu výkonu záložného práva nedošlo. Mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú 20.08.2018, ktorá bezprostredne predchádzala oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V dôsledku uvedeného v súlade s ust. § 103 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka premlčacia doba začala plynúť dňa 21.08.2018 a uplynula dňa 21.08.2021. Žalovaný, respektíve jeho právny predchodca si uplatnil svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy z úverovej zmluvy žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 19.05.2021, teda pred márnym uplynutím premlčacej doby. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalovaného uplatnil pohľadávku na súde pred uplynutím premlčacej doby, nedošlo k premlčaniu pohľadávky, a preto nemohlo dôjsť ani k premlčaniu samotného záložného práva. Pokiaľ ide o dlžnú pohľadávku, tá je v súčasnosti predmetom konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 24Csp/98/2021.

9. Pokiaľ ide o vznesenú námietku zo strany právneho zástupcu žalobcu, že Dodatok číslo 2 zo dňa 17.07.2013 bol v priebehu sporu doručený súdu oneskorene, v tejto súvislosti sa zdôraznilo, že dodatok bol doručený hneď po postúpení pohľadávky na žalovaného v zmysle uzatvorenej Zmluvy o postúpení pohľadávok a žalovaný ho súdu predložil v písomnom podaní zo dňa 08.12.2020. V záujme spravodlivého rozhodovania uvedenej veci je potrebné na tento dodatok, ktorý bol predložený v rámci zákonnej koncentrácie konania, prihliadať.

10. Čo sa týka argumentácie žalobcu, že zmluvu s právnym predchodcom žalovaného podpisoval Mgr. K., v tejto súvislosti sa poukázalo na to, že Mgr. K. nepodpisoval Dodatok číslo 2 za právneho predchodcu žalovaného, ale len overoval totožnosť dlžníkov.

11. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

12. Zároveň v súlade s ust. § 335 ods. 1 C.s.p. zrušil aj bez návrhu neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Prešov dňa 25.03.2019 č.k. 7Csp/54/2019-19.

13. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

14. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že Dodatok č. 2 zo dňa 17.07.2013 dlžníci C. J. a S. J. nemali vôbec k dispozícii. Tento Dodatok nebol zo strany právneho predchodcu žalovaného predložený a teda ako dôkaz nebol predložený včas. Okrem toho ukončená zmluva formou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nemôže byť obnovená ako celok iba dodatkom, ktorý nie je novou zmluvou. Z jej obsahu vyplýva, že ide viac o dohodu o mimosúdnom urovaní ako o novú zmluvu.

15. Žaloba bola podaná dňa 28.02.2019 a Dodatok č. 2 bol predložený až po 22 mesiacoch. Žaloba bola podávaná dobromyseľne a 22 mesiacov sa javila ako dôvodná. Aj žalobcovi patrí zásada právnej istoty a nemôže pripustiť, aby sa dôkaz, ktorý existoval skoro 6 rokov pred podaním žaloby, stal dôvodom neúspechu v konaní po takmer dvoch rokoch jeho priebehu.

16. Podľa odôvodnenia, k zosplateniu úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 20.08.2018. Žalobca nemal vedomosť, aby toto žalovaný tvrdil a z predloženého listinného dôkazu táto skutočnosť nevyplýva. V zmysle upozornenia na omeškanie z 27.06.2018 bola výška omeškaných splátok 2.785,56 eur, čo zodpovedá nezaplateným 6,5 mesačným splátkam. Do omeškania sa tak dlžníci dostali so splátkou splatnou najneskôr 20.12.2017.

17. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

18. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

19. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré, s výnimkou záveru, podľa ktorého mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú dňa 20.08.2018, v plnom rozsahu odkazuje.

20. Pokiaľ ide o možnosť predčasného zosplatenia úveru, táto je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

22. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do ôsmej časti, hlavy I., oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalovaného oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti dlžníkov splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

23. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a C.om J. a S. J. bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so

zaplacením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota 3 mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

24. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Samy o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní.

25. Ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa nijako nenovalizovalo ust. § 103 Občianskeho zákonníka, a preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého dlhu. Keďže ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od zročnosti tejto splátky a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby je potrebné ustáliť, s ktorou konkrétnou splátkou bol dlžník v čase vykonania tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní práve tri mesiace a od jej zročnosti potom plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka je vo svojej podstate lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré viaže začiatok plynutia premlčacej doby v podstate na okamih splatnosti. Naopak, ust. § 103 Občianskeho zákonníka viaže začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia.

26. V danom prípade splatnosť splátok ako to vyplýva z uzatvorenej Zmluvy o splátkovom úvere a Dodatku č. 2 k tejto Zmluve, bola dohodnutá na 20. deň toho ktorého kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu, a to konkrétne z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 10.09.2018 a z upozornenia na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.06.2018 vyplýva, vzhľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že k zosplatneniu celého dlhu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 20.05.2018. V zmysle už uvedeného ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie. Ak teda v predmetnej veci išlo o splátku splatnú dňa 20.05.2018, týmto dňom začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula dňa 20.05.2021. Žalovaný, resp. jeho právny predchodca si svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy z úverovej zmluvy uplatnil na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 19.05.2021, teda pred uplynutím premlčacej doby.

27. Za situácie, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je premlčaná, nemohlo dôjsť ani k premlčaniu záložného práva. Záložné právo sa totiž nemôže premlčať skôr ako zabezpečená pohľadávka, čo priamo vyplýva z ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

28. Čo sa týka Dodatku č. 2 k Zmluve o splátkovom úvere zo dňa 17.07.2013, tento bol správne posúdený podľa ust. § 516 Občianskeho zákonníka. Z uzatvoreného Dodatku č. 2 vôbec nevyplýva, aby vôľa účastníkov smerovala k zániku doterajšieho záväzku založeného zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 30.06.2009. Týmto Dodatkom dlžníci len opätovne nadobudli možnosť splácania svojho dlhu v pravidelných mesačných splátkach.

29. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na predloženie právne významného dôkazu, a to Dodatku č. 2 k Zmluve o splátkovom úvere po viac ako 22 mesiacoch od podania žaloby. Vstup žalovaného namiesto Slovenskej sporiteľne, a.s. bol pripustený až uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 27.07.2020 č.k. 7Csp 54/2019 -104. Krátko na to ako sa stal stranou v spore Dodatok č. 2 k Zmluve o splátkovom úvere predložil dňa 08.12.2020 prvoinštančnému súdu.

30. Pokiaľ ide o sudcovskú koncentráciu konania, táto je upravená v ust. § 153 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. V tomto ustanovení je upravená iba fakultatívna možnosť súdu neprihliadať na včas nepredložené prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Je teda na úvahe súdu, či tak urobí alebo nie.

31. Dodatok č. 2 k Zmluve o splátkovom úvere ako prostriedok procesnej obrany žalovaného bol bez akýchkoľvek pochybností uplatnený najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým s dokazovanie skončilo a teda k uplatneniu tohto prostriedku procesnej obrany došlo v rámci zákonnej koncentrácie konania, predstavujúcej objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie takéhoto prostriedku.

32. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

33. Zároveň úspešnému žalovanému bola priznaná i náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 a § 396 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

34. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).